

UNA REVOLTA NACIONAL, DISFRESSADA DE LINGÜÍSTICA

Bèlgica, entre valons i flamencs

Un conflicte lingüístic a la petita comunitat de Fournon ha provocat de nou una crisi de govern a Bèlgica —la sisena— i la celebració de les eleccions del propassat 13 de desembre. Els resultats no han ajudat gaire a la solució de la ingovernabilitat del país, però sí que han significat un sever càstig contra els socialcristians del primer ministre dimissionari, Wilfried Maertens. Els socialistes han assolit el millor resultat en els darrers 50 anys i s'han convertit en la primera força belga, mentre que els liberals han aconseguit mantenir-se com a tercera formació malgrat participar al govern de Maertens.

Ara, acceptada la dimissió de Maertens pel rei Balduí, s'obre un llarg període de consulta per a intentar formar un nou executiu. Totes les travesses són vàlides, encara que s'han de respectar algunes regles. La primera és que la futura coalició no pot deixar de banda la força més votada. És molt possible que el cap dels socialistes francòfons, Guy Spitaels, sigui designat pel rei per a formar govern. La tasca serà difícil perquè els socialistes només disposen de 72 escons sobre els 212 del Parlament, cosa que obligarà Spitaels a recórrer a d'altres partits. Però ¿quins? Els liberals ja han afirmat públicament que no participaran amb els socialistes. Només queden els socialcristians, que no presenten les objeccions ideològiques dels liberals, però que serien les comparses de la coalició. A més, aquest matrimoni de conveniència no assoliria els dos terços dels escons parlamentaris, el mínim necessari per re-

Socialistes i socialcristians poden formar coalició governamental a Bèlgica. Davant d'ells, però, hi ha un repte: la reforma de la Constitució. L'única solució per a un estat on l'actual estructura política només du a divisions irracionals.

Antoni Castel

visar la Constitució i transformar l'actual regne en un estat federal. Malgrat no poder enfrontar-se amb aquest repte, tot sembla indicar que el futur govern belga estarà format per socialistes i socialcristians, en una coalició sense cap garantia d'estabilitat i a punt d'esclatar quan tornin a sorgir les larvades friccions nacionals entre valons (francòfons) i flamencs.

Fournon és el paradigma d'aquesta tormentosa cohabitació entre les dues comunitats belgues. El problema té

Només un estat federal podria acabar amb la reticència entre valons i flamencs.

Hivern

NOVETATS en LLIBRES

<p>edicions 62 sa</p> <p>AIXECA'M MÉS AMUNT</p> <p>Bill S. Ballinger Seleccions de la Cua de Palla, 75. 160 pàgines.</p> <p>Una acció desenfrenada a l'estil de la primera època de la novel·la negra.</p>	<p>Editorial Laia</p> <p>A COPS DE PUNYAL</p> <p>Leonard Sciascia Col·lecció el Mirall i el Temps. 96 pàgines, 850 pessetes.</p> <p>Tot i així, aquest inquietant episodi sembla que surti directament de la crònica de la nostra època.</p>
<p>Edicions BROMERA</p> <p>BLANDIN DE CORNUALLA</p> <p>Anònim. A cura de Jordi Tinena.</p> <p>La primera versió prosificada i modernitzada d'aquesta novel·la catalana de cavalleria. Una lectura plaent i amena. Un món real i fabulós alhora.</p>	<p>EDITORIAL EMPÚRIES</p> <p>2 CV</p> <p>Gemma Lienas Col·lecció l'Odissea, 27. Premi Ramon Muntaner 1987.</p> <p>Aventures urbanes de dos germans en el món dels marginals i de l'economia submergida.</p>
<p>GREGAL LLIBRES consorci d'editors valencians s.a.</p> <p>EL CAPLETRA 2</p> <p>Revista de Filologia. Director: Antoni Ferrando.</p> <p>Amb articles de: Lola Badia, Carles Duarte, Golzon Egia, Joseph Gulsoy, Maria do Carmo Henriquez Salido, Ricard Morant Marco, Manuel Pérez Saldanya, Albert Rossich, Vicent Simbor, Miquel Strubell i Trueta.</p>	<p>La Galera LA GALERA, S. A., EDITORIAL</p> <p>CRONOS</p> <p>Novel·les del Segle XX per a la butxaca de la gent jove.</p> <p>Volums d'11 x 18 cm. Enquadernació rústica i plastificada. 16 títols publicats.</p>
<p>EDITORIAL TRES I QUATRE</p> <p>MISTER EVASIÓ</p> <p>Blai Bonet. A cura de Pere Rosselló Bóver Col·lecció l'Estel, núm. 3.</p> <p>Una novel·la que va contribuir decisivament al trenca-ment estètic que, a les darreries dels seixanta, obrí el camí renovellador de la narrativa de la dècada següent.</p>	<p>curial</p> <p>CALAIX DE SASTRE (Volum II: 1792-1794)</p> <p>Rafel d'Amat i de Cortada. Baró de Maldà.</p> <p>Selecció i edició a cura de Ramon Boixareu. Biblioteca Torres Amat (nova etapa), 5.</p>
<p>ENCICLOPÈDIA CATALANA</p> <p>DICCIONARI JURÍDIC CATALÀ</p> <p>Un volum de 14 x 21. 480 pàgines</p> <p>De venda a llibreries. «Els diccionaris de l'Enciclopèdia».</p>	<p>UNIVERSITAT DE VALÈNCIA</p> <p>ECONOMIA I POLÍTICA</p> <p>James M. Buchanan. Col·lecció Honoris Causa.</p> <p>J. Casas Pardo i Segundo Bru han preparat aquesta selecció de textos —entre els quals molts en la versió original anglesa— del Premi Nobel d'Economia recentment investit Doctor Honoris Causa per la Universitat de València.</p>

l'origen al 1963, quan fou traçada la frontera lingüística entre valons —al sud— i flamencs —al nord— i la ciutat fou incorporada a la província flamenca de Limburg sense tenir en compte que la majoria dels seus 4.200 habitants eren francòfons. Des de llavors, Fouron ha mobilitzat forces per crear un estatut especial i poder formar part de la província valona de Lieja, malgrat que geogràficament està enclavada en terra flamenca.

L'alcalde de Fouron, José Happart, ha esdevingut el carismàtic líder d'aquesta revolta nacional disfressada de revolta lingüística. Happart, per provocar la crisi, es negà a parlar flamenca. La intransigència de Happart despertà les forces polítiques. Els socialistes, sense distinció comunitària, li donaren suport perquè l'alcalde és destacat membre del partit i diputat al Parlament Europeu. Els socialcristians, però, obeeixen les consignes electorals i actuen d'acord amb els interessos comunitaris. Els socialcristians flamencs es mostraren contraris a l'actitud de Happart, mentre que els valons defensaren els habitants de Fouron. Resultat, la coalició de govern, dirigida per Maertens, no pogué suportar les tensions internes i esclatà el propassat octubre.

L'improbable estat federal

El nou govern haurà de tenir present un problema, el de Fouron, que s'ha de solucionar sense crispar els ànims dels flamencs i sense tirar més llenya al foc de la discòrdia nacional. Com ha quedat demostrat a la campanya electoral, els belgues estan més preocupats per la resolució del conflicte lingüístic que per la crisi econòmica i social, i ho han fet saber a les urnes, on han penalitzat forces com els socialcristians flamencs de Maertens, que no mostraren energia en la defensa dels anhels de la comunitat nacional. Tanmateix, el repte és important: satisfer Happart, aquest agricultor d'uns 40 anys que s'ha convertit en l'home més popular de Bèlgica, sense donar la imatge als flamencs d'haver cedit davant els valons. Encara que la solució ideal, però la més laboriosa i improbable amb aquest estat actual de forces, seria atacar directament el problema i reformar la Constitució. Així, amb un estat federal, es podria acabar amb Fouron, amb la reticència entre les dues comunitats, i inclús amb la irracional divisió lingüística dels partits, que tenen una secció flamenca i una altra de valona, no sempre defensant els mateixos interessos. □